

Глобални план

Глобално планирање у првом разреду се врши на сличан, или исти, начин као и у старијим разредима (2, 3, 4. и 5. разред). Њиме приказујемо одређене, односно, план: које теме, са колико радних сати, у ком мјесецу, намјеравамо реализовати. Предложени распоред тема, у датом примјеру, (примјер који је дат у наставку), је направљен без нарочитог уважавања приоритета, него само као примјер могућег начина глобалног планирања. Сваки наставник треба да одреди: које теме ће реализовати у септембру, октобру... Нпр. неко сматра да је на почетку школске године важно да ученике упозна са школом, да ученици школу доживљавају као своју (као свој дом), да немају страх од осталих радника (него да разумеју да су сви радници ту због њих и да сваки радник школе има одређену улогу), да се не плаше кретати кроз школу и сл. Ако наставник сматра да је најбоље на почетку наставе кренути са нечим што је ученицима познато, што најбоље знају, што им изазива пријатне емоције, за септембар мјесец ће планирати реализацију наставне теме Породица. Има и наставника који ће приоритет ставити на оспособљавање ученика за безбједно долажење у школу, па ће у септембру почети са наставном темом Саобраћај. И не само за септембар и за остале мјесеце наставници распоређују наставне теме према одређеном критерију: годишња доба, условљеност једне наставне теме другом, континуитет у реализацији и слично. Пожељно је и корисно да наставници планирају заједно, на нивоу стручних актива како би помогли једни другима, нарочито приправницима, али је наставник обавезан да и такав глобални план (који је урађен на нивоу стручног актива) прилагоди својим одређењима.

Дакле, глобални план зависи од одређења наставника, односно од услова у којима се конкретно ради.

Глобални план за 1. разред (један могући модел)

мјесец	бр. дана/ сати	Наставне теме
септембар	21/63	<p>Кретање у природи 10 сати</p> <p>Здравље и хигијена 5 сати</p> <p>Ритмика и плес 3 сата</p> <p>Школа 5 сати</p> <p>Живот и рад људи 8 сати</p> <p>Игра 5 сати</p> <p>Саобраћај 5 сати</p> <p>Језик и говор 10 сати</p> <p>Упознавање ликовних материјала 6 сати</p> <p>Књижевност 3 сата</p> <p>Обликовање материјала 3 сата</p>
октобар	23/69	<p>Кретање у природи 10 сати</p> <p>Здравље и хигијена 3 сата</p> <p>Слушамо, пјевамо 12 сати</p> <p>Атлетика и гимнастика 5 сати</p> <p>Школа 5 сати</p> <p>Игра 4 сата</p> <p>Саобраћај 5 сати</p> <p>Живот и рад људи 7 сати</p> <p>Језик и говор 10 сати</p> <p>Ликовно процјењивање 2 сата</p> <p>Књижевност 3 сата</p> <p>Обликовање материјала 3 сата</p>
новембар	21/63	<p>Кретање у природи 10 сати</p>

		Здравље и хигијена 3 сати Свирамо, плешемо 10 сати Атлетика и гимнастика 5 сати Породица 5 сати Игра 4 сата Саобраћај 5 сати Језик и говор 10 сати Упознавање ликовних материјала 5 сати Књижевност 3 сата Обликовање материјала 3 сата
децембар	22/66	Кретање у природи 7 сати Здравље и хигијена 3 сата Ритмика и плес 7 сати Породица 5 сати Човјек 6 сати Игра 4 сата Саобраћај 5 сати Припрема за читање 10 сати Ликовно процјењивање 4 сата Књижевност 9 сата Обликовање материјала 6 сата
јануар	9/27	Кретање у природи 3 сати Здравље и хигијена 2 сата Слушамо, пјевамо 5 сати Човјек 5 сати Игра 3 сата Упознавање ликовних материјала 4 сата Књижевност 3 сата Обликовање материјала 2 сата
фебруар	17/51	Кретање у природи 4 сата Свирамо, плешемо 7 сати Човјек 7 сати Математички појмови 5 сати Животињски и биљни свијет 2 сата Позориште и филм 5 сати Припрема за писање 15 сати Ликовно процјењивање 4 сата Обликовање материјала 2 сата
март	22/66	Кретање у природи 7 сати Ритмика и плес 7 сати Атлетика и гимнастика 5 сати Екологија 10 сати Човјек 6 сати Математички појмови 5 сати Живот. и биљни свијет 5 сати Припрема за читање 10 сати Упознавање ликовних материјала 5 сати Књижевност 3 сата Обликовање материјала 3 сата
април	17/51	Кретање у природи 7 сати Слушамо, пјевамо 7 сати Екологија 5 сати Човјек 6 сати Математички појмови 5 сати Живот. и биљни свијет 5 сати

		Припрема за писање 10 <i>сати</i> Ликовно процјењивање 3 <i>сата</i> Обликовање материјала 2 <i>сата</i>
мај	18/54	Кретање у природи 7 <i>сати</i> Свирамо, плешемо 7 <i>сати</i> Атлетика и гимнастика 5 <i>сати</i> Орјентација 10 <i>сати</i> Математички појмови 5 <i>сати</i> Живот. и биљни свијет 5 <i>сати</i> Припрема за читање 5 <i>сати</i> Упоунавање ликовних материјала 5 <i>сати</i> Позориште и филм 5 <i>сати</i>
јун	10/30	Кретање у природи 7 <i>сати</i> Ритмика и плес 7 <i>сати</i> Орјентација 5 <i>сати</i> Математички појмови 5 <i>сати</i> Ликовно процјењивање 3 <i>сата</i> Обликовање материјала 3 <i>сата</i>

Није потребно наставне теме писати у различитим бојама (у зависности којем васпитно-образовном подручју припадају), као што је урађено у датом примјеру. У овом примјеру смо то учинили само због визуелног ефекта уравнотеженог распореда наставних тема.

Оперативни план

Оперативно планирање се ради за један одређени временски период. Најчешћа пракса у нашим школама је да се оперативно планира за период од мјесец дана. С обзиром да је то дуг период, и да је тешко реалистично испланирати све активности за мјесец дана, онда се предлаже да на мјесечном нивоу поставимо оквирне одреднице (теме; број сати за теме; исходе које очекујемо да ћемо реализовати за предвиђено вријеме; средства које су потребна и најподесније методе рада), а да детаљније планирамо на седмичном нивоу, о чему ће бити посебно ријечи. Конкретно ако имамо наставну тему „Кретање у природи“, за коју је предвиђено 72 сата у току године, а ми планирамо реализацију 10 сати у току мјесеца септембра, онда узимамо и онолико очекиваних исхода колико је реално остварити за то вријеме. С обзиром да оперативно планирање се не заснива на РЕАЛИЗАЦИЈИ“ садржаја, него на „ОСТВАРНОСТИ“ очекиваних исхода, онда се може очекивати да предвиђено вријеме и није било добро одмјерено. У том случају вријеме за реализацију наставне теме или продужавамо или скраћујемо, у зависности од објективних потреба.

Према понуђеном обрасцу, (који је приказан у наставку), оперативни план треба да садржи: мјесец; број дана/сати; очекиване исходе за сваку наставну тему; неопходна наставна средства и могуће наставне методе. Као што се види, у оперативном плану нисмо уврстили активности и наставне садржаје, јер нам је најважније да знамо шта, колико и како ћемо да остваримо оно што смо планирали у конкретном мјесецу. Тек у седмичном планирању предвиђамо које активности и садржаји нам одговарају за реализацију плана.

Септембар	21/63	<p>1. Школа 5 с</p> <p>2. Живот и рад људи 8 сати</p> <p>3. Игра 5 сати</p> <p>4. Саобраћај 5 с</p> <p>5. Кретање у природи 10 сат</p> <p>6. Здравље и хигијена 5 сати</p> <p>7. Ритмика и плес 3 сата</p> <p>8. Језик и говор 10 сат</p> <p>9. Упознавање ликовних материјала 6 с.</p> <p>10. Књижевност 3 сата</p> <p>11. Обликовање материјала 3 сата</p>	<p>- именује просторије у школи; зна основне податке о личности по којој је школа добила име; поштује и прихвата различитости (сједи, дружи се, игра и учи са другим и другачијим од себе);</p> <p>-уочи и именује промјене на биљкама кроз годишња доба (јесен)</p> <p>-овлада основном техником ходања и трчања уз правилно држање тијела; зна више врста различитих игара (према броју учесника, врсти реквизита); разумеје значај појединих игара (за физички, социјални, емоционални и интелектуални развој);</p> <p>- зна своју кућну адресу; зна ко су учесници у саобраћају; зна основне појмове: коловоз, тротоар, пјешачки прелаз, раскрсница, семафор, саобраћајни полицајац, саобраћајни знак;</p> <p>- овлада основном техником ходања и трчања уз правилно држање тијела; трчи до 20 m из високог старта; прескаче препреке до 20 cm висине;</p> <p>- правилно држи тијело (у току сједења у школској клупи, за столом док једе и сл.); објасни важност одржавања личне хигијене, хигијене одјеће, обуће и личних ствари; именује средства за одржавање личне хигијене;</p> <p>- изводи једноставне покрете уз музичку пратњу;</p> <p>- правилно дише при изговору ријечи и реченица; опонаша природне и друге звукове у непосредном окружењу; правилно изговара све гласове у ријечима, с нарочитом пажњом на оне које већина ученика теже примјећује и разликује (ч, ћ, ц, ђ, љ, њ, ије и је и друге);</p> <p>- именује и правилно користи материјал за рад; правилно сједи, рукује прибором за цртање и сликање; именује линије и групише их према облику; црта линије (праве, испрекидане попут дијелова</p> <p>- прича својим ријечима текст који је слушао; разумеје смисао прочитаног;</p> <p>- користи природне материјале за обликовање: пијесак, глина, пластелин, глинамол;</p>	<p>1. школске просторије, приказ личности по којој је школа добила име (цртеж, чланак, фотографија...).</p> <p>2. сакупљање лишћа...</p> <p>3. различити ре-квизити за игру (лопта, барбинтон, кликери, телефон).</p> <p>4. улица (тротоар, коловоз, пјешачки прелаз...); сликовнице са саобраћајем; макете, цртежи.</p> <p>5. монтажне или природне препреке;</p> <p>6. средства за личну хигијену, ЦД са музиком за плес;</p> <p>8. балони за дување, илустрација положаја органа за говор.</p> <p>9. ликовни матер.</p> <p>10. приче</p> <p>11. пијесак, глина.</p>	<p>шетња по школи уз разговор; разговор и илустрација личности по којој је школа добила име;</p> <p>демонстрација правилног и неправилног понашања у игри, раду, учењу; трчање, скакање, прескакањ;</p> <p>демонстрација одржавања личне хигијене, разговор о личној хигијени; импровизација ситуација везаних за ЛХ; игре (заједничк, тимске – групне, у пару, индивидуалне), импровизација саобраћаја, разговор са плицајцем, вјежбе изговора гласова... цртање, сликање, моделовање... (и друго)</p>
-----------	-------	---	--	--	---

Седмични план

Седмични план је потребан из више разлога. Прво, лакше нам је пратити оствареност очекиваних исхода за краће вријеме. Друго, могућност грешака у планирању нереалих циљева је много мања, па тиме и корекција датог плана. Треће, седмични план нам поједностављује и припремање за наставу. У седмичном плану, не морамо планирати активности за сваки дан посебно. Ако знамо шта хоћемо постићи у току седмице, онда можемо да планирамо активности за један дан, али да нам те активности трају и више дана ако су потребне и омогућавају остварење планираних исхода. Дакле, припрема не мора бити посебна за сваки дан, него може један дневни план да се користи (допуњава) и два или три дана ако је то добро и пожељно, што нам олакшава припремање. То значи планирамо шта желимо да остваримо у току конкретне седмице (у нашем примјеру је: овлада основном техником ходања и трчања уз правилно држање тијела; изводи једноставне покрете уз музичку пратњу; именује просторије у школи; зна више врста различитих игара (према броју учесника, врсти реквизита); правилно дише при изговору ријечи и реченица; користи природне материјале за обликовање: пијесак, глина, пластелин, глинамол). У датом примјеру, (примјер дат у наставнику текста), можемо планирати активности за цијелу седмицу како бисмо остварили конкретне исходе, а неке активности могу да се понављају и више дана. На крају седмице вршимо евалуацију оствареног, што нам је полазна основа за планирање наредне седмице.

Према датом примјеру образац за понуђени седмични план садржи: седмица; наставна тема; очекивани исходи; активности или садржаји учења; методе и наставна средства и осврт на реализацију.

Седмични план (један од могућих начина)

седмица	наставна тема	очекивани исходи	активности и садржаји	методе и средства	осврт на реализацију
1. седмица 15 сати	Кретање у природи Здравље и хигијена Ритмика и плес Школа Игра Саобраћај Упознавање лик. м. Обликовање м. Језик и говор	овлада основном техником ходања и трчања уз правилно држање тијела; изводи једноставне покрете уз музичку пратњу; именује просторије у школи; зна више врста различитих игара (према броју учесника, врсти реквизита; користи природне материјале за обликовање: пије-сак, глина, пластелин, глинамол правилно дише при изговору ријечи и реченица	-Разговор о школи (Моја школа и ја у школи) -Гледање филма о школи (Радници у школи, школске просторије и намјештај) -Обилазак школе -Цртање школе (Моји другови у разреду и моја учитељица/учитељ). -Моделовање школе -Игра са реквизитима (Расправа и учење у игри (контакт очима, ручни сигнали и сл.)). -Демонстрација употребе лопте, вијаче -Прављење (осмишљавање) правила игре -Излет ван школе -Демонстрација правилног држања тијела.. (и друго)	Разговор – питања и одговори (фотографије, цртежи...) Разгледање, разговор, истраживање... Гледање филма о школи (ЦД) Демонстарција (лопта, ластич...) Шетња, разгледање, објашњавање... Демонстрирање, објашњавање, играње (и друго)	
2. седмица 15 сати					
3. седмица 15 сати					
4. седмица 15 сати					
5. седмица 6 сати					